

Easy Birding Hongarije

Vogels kijken in de Hortobagy

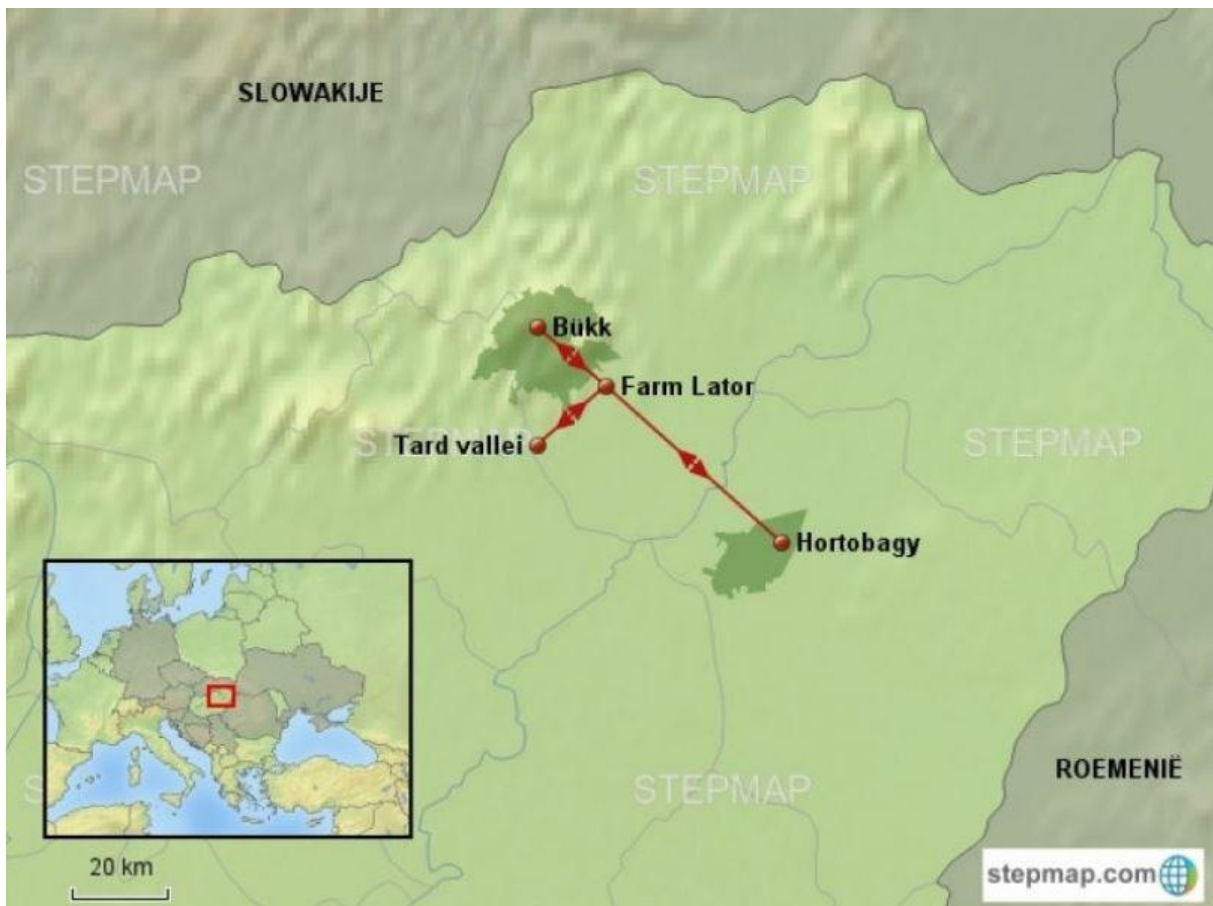
28 april t/m 5 mei 2019

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Dag 1 – 28 april 2019 - Amsterdam - Farm Lator

De motoren van het vliegtuig loeien en ik wordt in mijn stoel gedrukt. Langzaam gaat de neus omhoog en even later vliegen we naar het zuidoosten, richting Hongarije, onze reisbestemming.

Een paar uren ervoor, vroeg in de ochtend, hebben we in de vertrekhal van Schiphol met elkaar kennis gemaakt. Een flinke groep, 14 man groot, met een paar mensen die al eerder met me op stap zijn geweest. Altijd leuk als er deelnemers zijn die het de vorige keer met een BirdingBreaks reis ook goed naar hun zin hebben gehad.

Nog geen twee uur later landen we in Budapest. Het douanegebeuren vergt gelukkig niet veel tijd en in de aankomsthal worden we verwelkomd door Rob de Jong, eigenaar van Farm Lator waar we de komende 7 dagen zullen verblijven.

Van het vliegveld naar Farm Lator is het een kleine 2 uur rijden en vanuit de busjes kan het vogelen al beginnen. Ondanks het wat grauwe weer zien we toch al twee zeearenden.

Na aankomst bij het idyllische Farm Lator, doen we eerst een voorstelrondje. Nadat ieder de koffers in de kamers heeft gezet, gaan we meteen op pad door het bos, de heuvels in. We zien en horen zwarte-, groene-, grote bonte specht en al een paar withalsvliegenvangers.

Bij terugkomst vliegen de appelvinken ons bijna om de oren. In de verte roepen draaihals en wielwalen.

Na het eten nemen we de lijst door. De eerste dag begint goed: maar liefst 58 soorten zijn waargenomen ondanks het wat druilerige weer. Iedereen ligt vroeg op bed want het was een lange dag.

Dag 2 – 29 april 2019 – Omgeving Farm Lator

Na een heerlijk ontbijt vertrekken we te voet naar de nabij gelegen hoogvlakte. Een korte maar stevige helling waar we onderweg nabij een kapvlakte weer draaihalzen horen roepen. Ook het 5-e van Beethoven geelgorzenliedje is van verschillende kanten te horen.

Op de hoogvlakte maken we goede kans op roofvogels. De keizerarend is een vaak geziene gast die in de nabijheid broedt.

Op de vlakte horen en zien we boom- en veldleeuwerik. Een reebok bespiedt ons vanuit de verte en kiest even alter eieren voor zijn geld. Het staat vol met harlekijnen, een vroeg bloeiende orchideeënsoort.

In de middag, na de lunch, vertrekken we met de busjes verder het bos in. Het is een gemengd bos waar met name beuken en haagbeuken de boventoon voeren. Het Bükkgebergte is ook naar deze de beuk genoemd (Bükk = beuk).

We stoppen op een paar plekken en zien achtereenvolgens middelste bonte en grijskopspecht. Ook de withalsvliegenvangers laten zich goed zien. Zomertortels worden gehoord en een hop vliegt vlak over ons heen.

In de verte verschijnt een roofvogel. Eerst nog te ver af maar naarmate hij dichterbij komt herkennen we hem als een schreeuwarend, ook een broedvogel van het Bükk gebergte. Even later zeilt er een zwarte ooievaar vlak over onze busjes en worden de eerste bijeneters gehoord. Niet gezien want ze zitten blijkbaar erg hoog.

Weer terug bij Farm Lator zien we naast zwarte roodstaart en een paar overvliegende raven ook een paar gierzwaluwen, een niet algemene soort op deze plek. In Hongarije broeden ze in steden maar ook in oude holle eikenbomen.

De lijst is goed aangevuld. We staan deze avond op bijna 80 soorten. Na het eten laat ook een bosuil goed van zich horen.

Dag 3 – 30 april 2019 – Kleine Hortobagy

Vandaag staat de kleine Hortobagy op het programma. Tijdens het ontbijt maken we ons lunchpakket klaar want we gaan de hele dag op pad.

Onderweg stoppen we nabij Saly bij de visvijvers. Dat is goed voor wat riet- en moerasvogels. De grote karekieten knallen er uit met hun harde gezang. Maar ook snor, kleine karekiet en rietzanger zijn aanwezig. Boven de vijvers vliegen boeren- en oeverzwaluwen.

In een dorpje Mezökereesztes maken we een stop. Rob heeft hier een week geleden een nest van een Syrische bonte specht gevonden. De vogel is een cultuurvolger, vandaar dat je hem vaak in ruraal gebied vindt.

Na even wachten verschijnt inderdaad de specht en nadat ieder hem gezien en gefotografeerd heeft, vervolgen we onze weg richting poesta.

Rob vertelt dat het dit jaar erg droog is op de vlakte. Bovendien is de trek erg laat op gang gekomen en veel vogels zijn er nog niet. Maar even later stoppen we bij een plek waar één van de doelsoorten bijna verzekerd is: de Sakervalk. In een hoogspanningsmast ver van ons vandaan zien we een nestkast hangen en ernaast zit de vogel. In een dichterbij gelegen mast zit nog een Saker, Erg dichtbij kunnen we niet komen maar door de telescoop is hij goed te zien. Op deze plek zien we ook nog steenuil, tapuit, duinpieper, hop en enorm veel gele kwikstaarten.

Verder in de poesta vist Rob uit een bijna droog gevallen plasje een paar roodbuikvuurpadden op.

Kleine padjes met (hoe kan het ook anders) een rode buik. Verderop een prachtige pijpbloemvlinder en gifgroene boonkikkertjes die in het riet zitten.

De laatste etappe is een fraaie wandeling langs wat plasjes met rietkragen. Purperreigers en dwergaalscholvers vliegen op. Kwakken laten zich in het struikgewas zien. Een velduil vliegt uit een struik; een ransuil zit in een nestkast. Vanuit het riet horen we een vreemd geluid: Klein waterhoen! En even later komt hij ook uit het riet lopen. Voor Rob een lifer! We besluiten deze fantastische dag weer met een heerlijke maaltijd die Rob's vrouw Barbara voor ons heeft bereid.

Dag 4 – 1 mei 2019 – Bükk gebergte

We gaan deze dag weer het Bükk gebergte in, maar ditmaal verder dan eergisteren. En de doelsoorten zijn spechten en Oeraluil. Met ons mee gaat een lokale gids Atilla, die op de hoogte is van de diverse nestplaatsen.

De eerste stopplaats is een plek waar een zwarte specht nestelt. Helaas laat deze zich alleen maar horen en niet zien. Geen getreur want vlakbij zit een nestkast met bosuilen. Als je onder de kast staat zie je via een spiegeltje dat aan de deksel van de kast is gemonteerd, hoeveel jonge uilen erin zitten. Een handig systeem.

In de buurt zit ook een nestholte met kleine bonte spechten. Beide geslachten laten zich erg goed zien.

Normaal gesproken zit hier ook een nest van een witruispecht maar blijkbaar heeft de droogte van de vorige zomer en het voorjaar ervoor gezorgd dat er dit jaar weinig nesten zijn. Gelukkig compenseren de withalsvliegenvangers het geheel. Ze laten zich prachtig zien.

We gaan dieper het woud in en stoppen bij een riviertje waar vuursalamanders te zien zijn. Prachtig geel-zwart en veel groter dan wat iedereen verwacht.

Het toppunt van de dag is het bezoek aan een plek waar Oeraluilen broeden. Voorzichtig naderen we in stilte de plek en gaan po de grond zitten. Een kwartier gaat voorbij zonder dat er iets gebeurt maar dan is er opeens beweging in het gebladerte. Overduidelijk een uil en een grote ook!

E veranderen van positie en na nog een half uur wachten worden we beloond. Een prachtige oeraluil laat zich zien en tot overmaat van genoeg zijn we ook nog eens getuige van een prooi overdracht tussen man en vrouw. Fantastisch moment want nog is vastgelegd ook.

Helaas is ook deze dag weer omgevlogen en over hobbelige natte bospaadjes rijden we richting Farm Lator waar we ons weer laten trakteren op een geweldige maaltijd met heerlijke wijn.

Dag 5 – 2 mei 2019 – Hortobagy

Vandaag weer een lange dag; ditmaal naar de grote Hortobagy.

Het is ongeveer een uur rijden van onze plek vandaan. Hortobagy is het grootste (ca. 70.000 ha) aaneengesloten grasland in Europa. Het is ook een van de weinige vlakke gebieden waar enige horizon-vervuiling vaak totaal ontbreekt.

Als eerste bezoeken we de visvijvers. Een fantastisch en enorm vogelrijk gebied. We wandelen hier ca. 3 uur en de vogellijst wordt per minuut langer. We zien vele reigers, purper- kleine en grote zilver, koe-, ral- en blauwe reiger. Vele eendensoorten: witoogenden en 100-en zomertalingen, waarschijnlijk nog op hun trektocht naar het noorden. Op sommige momenten zweven er wel 5 zeearenden boven ons in de lucht. Ook de steltlopers laten zich goed zien: bonte strandlopers, kemphanen, bosruiters, groenpootruiters, gewone en steltkluten. Zelfs poelruiter wordt van goed dichtbij gezien. Boven de vijvers vliegen de verschillende sterns bij tientallen: zwarte, witwang, witvleugelstern en visdief. Uit het riet klinkt weer een klein waterhoen. Buidelmezen en baardmannen zijn niet te tellen en laten zich van erg dichtbij zien. Een prachtwandeling.

Maar we moeten verder. Er staat nog meer moois op het programma: eerst bezoeken we een kleine roodpootvalkenkolonie met een tiental roodpootvalken.

Als kers op de taart bezoeken we ook nog een plak waar vandaan die ochtend baltsende grote trappen zijn gezien. We zien ze ook maar erg ver weg en van ons af vliegend. We proberen het nog van een andere plek maar zonder resultaat.

Deze intensieve dag is voorbij gevlogen en zit er helaas al weer op. Menig deelnemer zou hier nog wel langer willen blijven maar de maaltijd wacht. De lijst wordt 's-avonds flink aangevuld. Het totaal aantal waargenomen vogels staat op 148!

Dag 6 – 3 mei 2019

We doen het vandaag wat rustiger aan. Het is tenslotte easy-birding. Opnieuw naar de kleine Hortobagy maar nu een ander deel en vanaf een andere kant benaderd.

Onderweg pikken we Nandor op, een lokale beheerder die zich erg inzet voor de vogels. Zo heeft hij onder meer 100den nestkasten gemaakt en opgehangen omdat door het afnemend aantal roeken, de nestgelegenheid van de valken dreigde af te nemen.

We bezoeken een klein bosje waar hij 100-den van deze kasten heeft opgehangen. . In een afgelegen bosje wat we dankzij de droogte goed met de busjes kunnen bereiken zijn 100-en nestkasten opgehangen. Het merendeel is bezet door roodpootvalken, tussendoor zitten er wat torenvalken tussen. Het is paartijd en het ge-kekker van de valken is niet van de lucht. Vol met hormonen scheren de vogels om ons heen. Prachtige kijk- en fotomomenten!

Onderweg naar een mooi stukje poesta vliegen er slangenarend en grauwe kiekendief over. En tijdens de lunchpauze wordt ver weg de eerste scharrelaar ontdekt. De eerste van de trip en voor velen een hoog genoteerde doelsoort. Ook laat de eerste kwartel zich horen maar helaas, zoals zo vaak bij deze soort, niet zien.

We gaan niet te laat terug. Het weer betreft wat en een paar uurtjes zelf vogelen, of gewoon even rustig anders relaxen bij Farm Lator wordt verkozen boven een intensieve vogeldag.

Dag 7 – 4 mei 2019 – Tard vallei

Het is druilweer... Desondanks gaan we toch naar de mooiste vallei in de buurt: de Tardvallei. Dé plek voor sperwergrasmussen en grauwe klauwieren. Tenminste, dat zou zo moeten zijn bij goede omstandigheden. Helaas is, zoals al eerder gezegd, de trek pas laat op gang gekomen en zijn nog lang niet alle vogels terug uit het zuiden. In de voorgaande jaren was dit al wel het geval. Gelukkig valt het mee. De regen stopt zo nu en dan en de sperwergrasmussen laten zich zo nu en dan zien. Maar ze blijven schuw. Ook toch nog een enkele grauwe klauwier. Deze vallei is ook bekend vanwege zijn vlinders. We vinden er een paar waarvan de pijpbloemvlinder wel de mooiste is.

Natgeregend rijden we naar een café in een dorpje en gebruiken daar koffie en heerlijk lokaal gebak. In de middag bezoeken we weer een ander deel van de kleine Hortobagy. Onderweg komt er vrij laag een keizerarend over die achterna gezeten wordt door een bonte kraai.

Het laatste deel van de dag lopen we door de poesta en in de verte klinkt het getrompetter van kraanvogels. Even later vliegt een groep van ca. 50 kranen op, waarschijnlijk opgeschrokken door de zeearend die erachter vliegt. Een prachtig mannetje grauwe kiekendief vliegt voorbij. In het water verderop vele lepelaars en dichterbij vanuit het gras roept een kwartel zijn kwikmedit-kwikmedat deuntje.

De dag gaat weer sneller dan we willen en de laatste avond breekt aan net zoals gewoonlijk een feestmaal. Morgenochtend hebben we nog een paar uurtjes in dit vogelparadijs. Dan zit het er alweer op,

Dag 8 – 5 mei 2019 – terug naar Amsterdam

Hoewel het hier zelden gebeurt, regent het vandaag pijpenstelen. De laatste wandeling, die een aantal nog van plan was om te maken, is zinloos. Gelukkig is er een alternatief binnenprogramma. Onder het genot van een lekkere kop koffie laat Rob een prachtige vlinderfilm zien die hij zelf heeft gemaakt. Daarna bezoeken we nog een nabij gelegen grot waar zich kleine hoefijzerneuzen bevinden. Gelukkig trekt de regen even weg en is er gelegenheid om een groepsfoto te maken. Een paar uur later zijn we in Boedapest waar we onze terugreis naar Amsterdam aanvaarden. Al met al ondanks een beetje regen een fantastische reis met een flinke checklist aan vogels. Alle deelnemers hebben hun doelsoorten gezien en zijn uitermate tevreden. Ik wil alle deelnemers bedanken voor hun positieve bijdrage aan deze reis en hoop jullie nog een keer te zien op een andere (of misschien nog een keer deze) reis.

Jack Folkers

